

4036550 PHPH / M : สาขาวิชาเอก: พยาบาลสาธารณสุข; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : พฤติกรรมความร่วมมือ / การบำบัดรักษาเฮโรइन

วัชร มีศิลป์: ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรับการบำบัดรักษา ในระยะถอนพิษยาของผู้เสพยาเฮโรइन โรงพยาบาลธัญญารักษ์ (THE RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE COMPLIANT BEHAVIOR OF HEROIN USERS DURING DETOXIFICATION PERIOD IN THANYARAK HOSPITAL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทศนีย์ นนทะสร, ค.ค.(จิตวิทยาการศึกษา), เทียงจันทร์ โรจนวิภาต, วท.ม.(ชีวสถิติ), M.H.S.(Bios.), อังกูร ภัทรากกร, พบ., วว.(จิตเวชศาสตร์) 186 หน้า ISBN 974-663-689-8

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมรับการบำบัดรักษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เสพยาเฮโรइनที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วย ในระยะถอนพิษยา โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จำนวน 120 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS /PC ใช้สถิติเชิงพรรณนา ศึกษาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20-29 ปี ร้อยละ 63.4 มีสถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 80.8 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 38.3 ประกอบอาชีพ ร้อยละ 54.2 มีรายได้ไม่พอใช้ ร้อยละ 56.7 ระยะเวลาที่เสพยาเฮโรइनนาน 6-10 ปี ร้อยละ 43.4 เข้ารับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยใน 1-3 ครั้ง ร้อยละ 63.3 มีความเชื่อในความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในผลการกระทำของตนเอง การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของเพื่อน การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ และมีพฤติกรรมรับการบำบัดรักษาตามระเบียบการบำบัดรักษาระดับปานกลาง มีความสนใจและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ระดับสูง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการบำบัดรักษาครบกำหนด 21 วัน หรือมากกว่า และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมักสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ ใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้ป่วยอื่น พுகุยในช่วงพักผ่อน เวลา 23.00-05.00 น. และไม่รักษาสีงแวดล้อมในสถานบำบัดรักษาโดยมักทิ้งขยะไม่ลงภาชนะที่รองรับ ด้านความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรับการบำบัดรักษาพบว่า ความเชื่อในความสามารถของตนเอง การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามระเบียบการบำบัดรักษา ($r=0.37, p<.0001$; $r=0.19, p=.035$ และ $r=0.28, p=.002$ ตามลำดับ) อายุมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการร่วมกิจกรรมกลุ่มออกกำลังกาย ($r=-0.19, p=.034$) ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมกลุ่มออกกำลังกาย ($p=.036$) ระยะเวลาที่เสพยาเฮโรइन การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการร่วมกิจกรรมสวดมนต์ ($r=0.19, p=.038$ และ $r=0.18, p=.046$ ตามลำดับ) และพฤติกรรมร่วมกิจกรรมสวดมนต์มีความสัมพันธ์กับระยะเวลารับการบำบัดรักษา ($p=.044$) ข้อเสนอแนะในการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดนั้น ครอบครัวและเจ้าหน้าที่ควรร่วมกันสนับสนุนทางสังคมในทุกๆด้าน ให้การบำบัดรักษาควรคำนึงถึงความแตกต่างที่มีลักษณะเป็นปัจเจกบุคคล ควรศึกษาการควบคุมเรื่องการสูบบุหรี่ของผู้ป่วยและหามาตรการแก้ไขที่สามารถปฏิบัติได้จริง และการพัฒนารูปแบบการใช้กิจกรรมทางศาสนาเพื่อการบำบัดรักษา